

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	19 Hydref 2026	
Swyddog Arweiniol	Dawn Docx, Prif Swyddog Tan	
Swyddogion Cyswllt	Elin Hughes a Tom Weston, Hyrwyddwyr Diwylliant	
Pwnc	Adroddiad Diweddariad Hyrwyddwyr Diwylliant – diweddariad 12 mis	

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Rhoi trosolwg i'r Awdurdod Tân o'r cynnydd a wnaed drwy'r gweithgaredd Hyrwyddwr Diwylliant a'r trefniadau a sefydlwyd i gynnal gwelliant diwylliant yn dilyn Adolygiad o Ddiwylliant gan CREST.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2. Sefydlwyd secondiadau Hyrwyddwr Diwylliant ym mis Medi 2025 i gefnogi ymateb y Gwasanaeth i Adolygiad o Ddiwylliant gan CREST. Dros y 12 mis diwethaf, mae'r rôl wedi datblygu o sefydlu mecanweithiau ymgysylltu a phrosesau sicrwydd i swyddogaeth gwella a sicrwydd sefydliadol ehangach, gan gysylltu llais staff, arweinyddiaeth, prosesau pobl, llywodraethu a pherfformiad sefydliadol. Mae hyn wedi galluogi gweithgarwch gwella diwylliant i symud o gynllunio gweithredu i fesur effaith ac ymgorffori trefniadau cynaliadwy ar draws y Gwasanaeth.
3. Mae'r cyflawniadau allweddol yn cynnwys:
 - Monitro'r 28 camau gweithredu o fewn y Cynllun Strategol i Wella Diwylliant ar draws chwe thema, gyda 14 camau gweithredu wedi'u cwblhau a'u hymgorffori fel arfer erbyn mis Medi 2026, gyda goruchwyliaeth barhaus wedi'i drosglwyddo i berchnogion gweithredu perthnasol.
 - Datblygu a gweithredu Dangosyddion Perfformiad Allweddol Diwylliant (KPIs) i gryfhau monitro, atebolrwydd a sicrwydd sefydliadol.
 - Datblygu a gweithredu Dangosfwrdd Diwylliant dau gam, gan wella tryloywder gweithredoedd a pherchnogaeth a chefnogi integreiddio KPIs a monitro canlyniadau.
 - Sefydlu llwybrau uniongyrchol a rheolaidd ar gyfer llais staff drwy'r blwch post Hyrwyddwyr Diwylliant ac ymweliadau Siop Siarad.
 - Cwblhau 24 ymweliad Hyrwyddwr Diwylliant ar draws gwylfaoedd, yr ystafell rheoli ac adrannau eraill, gan gryfhau dealltwriaeth o brofiad staff a helpu i nodi themâu a blaenoriaethau sy'n dod i'r amlwg.

- Cefnogi'r Gweithgor Arolwg Teulu Tân a defnydd ehangach o adborth staff, dangosyddion diwylliant a data sefydliadol i lywio gweithgarwch gwella.
 - Cefnogi datblygu, adolygu a gweithredu polisiâu a strategaethau sefydliadol arwyddocaol, gan gynnwys y Strategaeth Cynrychiolaeth Gweithlu, gwelliannau prosesau hyrwyddo, trefniadau trosglwyddo a datblygiadau diogelu.
 - Sicrhau a chefnogi'r gwaith o gyflwyno mentrau gwella diwylliant a ariennir gan Lywodraeth Cymru, cryfhau datblygu arweinyddiaeth, dysgu sefydliadol a gallu'r gweithlu.
 - Sefydlu a chadeirio Grŵp Gwella Diwylliant Golau Glas Cymru Gyfan, gan ddod â chydweithwyr Tân, yr Heddlu ac Ambiwylans ynghyd o bob cwr o Gymru i rannu dysgu, meincnodi dulliau a nodi cyfleoedd ar gyfer gwella ar y cyd.
 - Cryfhau llywodraethu, tryloywder ac atebolrwydd trwy adrodd yn rheolaidd i'r Awdurdod Tân, y Bwrdd Gwella Diwylliant a phwyllgorau llywodraethu eraill.
4. Y cyflawniad mwyaf arwyddocaol dros y 12 mis diwethaf yw'r trawsnewidiad o ymateb seiliedig ar brosiectau i'r Adolygiad CREST tuag at fframwaith cynaliadwy ar gyfer gwella diwylliannol. Mae'r Gwasanaeth bellach wedi sefydlu trefniadau llywodraethu, dangosyddion perfformiad diwylliant, mecanweithiau ymgysylltu â staff, monitro seiliedig ar arolygon, perchnogaeth gweithredu a threfniadau meincnodi allanol sy'n darparu sylfaen ar gyfer gwelliant parhaus a dysgu sefydliadol.
 5. Bydd y cam nesaf yn canolbwyntio ar gynnal y seilwaith hwn trwy drefniadau llywodraethu, rheoli perfformiad a sicrwydd sefydliadol presennol, gyda phwyslais cynyddol ar ganlyniadau, effaith a thystiolaeth o newid diwylliannol parhaus.
 6. Ar ôl i seondiadau Tom Weston ac Elin Hughes ddod i ben ar 30 Medi 2026, penodwyd Ruth Bateman yn Hyrwyddwr Diwylliant ar seondiad mewnol chwe mis yn dilyn proses recriwtio. Mae hyn yn darparu parhad ac yn cefnogi'r cam nesaf o gyflawni'r Cynllun Gwella Diwylliant Strategol.

SYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

7. Nid yw'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn wedi'i chyflwyno o'r blaen i aelodau'r Awdurdod yn y fformat cyfunol hwn.

ARGYMHELLION

8. Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i. **Gofynnir i'r Aelodau nodi'r cynnydd a wnaed drwy'r gweithgaredd Hyrwyddwr Diwylliant dros y 12 mis diwethaf a'r trefniadau a sefydlwyd i gynnal gwelliant diwylliant, gan gynnwys y Cynllun Gwella Diwylliant Strategol, Dangosfwrdd DPA Diwylliant, mecanweithiau ymgysylltu â staff, trefniadau monitro Arolwg Teuluoedd Tân a strwythurau llywodraethu cysylltiedig.**
- ii. **Gofynnir i aelodau hefyd gefnogi y gwaith monitro diwylliant sefydliadol trwy drefniadau llywodraethu presennol, gydag adroddiadau yn y dyfodol yn canolbwyntio fwyfwy ar ganlyniadau, effaith sefydliadol a thystiolaeth o welliant cynaliadwy.**

GWYBODAETH

9. Dechreuodd seondiadau Hyrwyddwr Diwylliant ym mis Medi 2025 yn dilyn Adolygiad o Ddiwylliant gan CREST ac fe'u sefydlwyd i gefnogi rhaglen gwella diwylliannol y Gwasanaeth.
10. Trwy gydol y flwyddyn, rhoddwyd pwyslais ar ddeall profiadau staff a sicrhau bod gweithgarwch gwella sefydliadol yn cael ei lywio gan adborth. Mae hyn wedi cynnwys ymweliadau â gorsafoedd, ymgysylltu â rhwydweithiau staff, cynrychiolwyr undebau llafur, gweithgorau a threfniadau llywodraethu ffurfiol.
11. Carreg filltir allweddol yw sefydlu trefniadau monitro a sicrwydd i gefnogi tryloywder ac atebolrwydd. Mae datblygu'r Dangosfwrdd Diwylliant a'r KPIs Diwylliant wedi galluogi mwy o dryloywder a gwelededd cynnydd yn erbyn gweithredoedd, cryfhau goruchwyliaeth sefydliadol ac yn darparu fframwaith ar gyfer monitro canlyniadau tymor hwy.
12. Mae cynnydd wedi'i gyflawni ar draws pob un o'r chwe thema'r Cynllun Strategol Gwella Diwylliant. Mae hyn wedi cynnwys cyhoeddi'r Strategaeth Cynrychiolaeth Gweithlu, gweithredu Polisi Disgyblaeth newydd, datblygu gwelliannau i brosesau hyrwyddo a throsglwyddo, cryfhau trefniadau diogelu, ail-lansio'r Rhwydwaith Cymorth Cymheiriaid a datblygu mentrau Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant parhaus.
13. Mae'r Cynllun Gwella Diwylliant wedi esblygu o fecanwaith ar gyfer olrhain argymhellion i fframwaith ehangach ar gyfer monitro diwylliant. Trwy ymgysylltu'n rheolaidd â pherchnogion gweithredoedd, trefniadau adrodd pwyllgorau, datblygu KPI a chyflwyno'r Dangosfwrdd Diwylliant, mae'r Gwasanaeth wedi

cryfhau ei allu i fonitro cynnydd, nodi risgiau sy'n dod i'r amlwg a dangos tystiolaeth o welliant.

14. Mae gweithgarwch gwella diwylliant hefyd wedi cefnogi mentrau lles ehangach. Yn ystod y cyfnod adrodd, ail-lansiwyd y Rhwydwaith Cymorth Cymheiriaid, cryfhawyd trefniadau diogelu a pharhaodd mentrau llesiant y gweithlu i ddatblygu, gan gynnwys gwell darpariaeth cymorth iechyd meddwl ar draws y sefydliad.
15. Mae Hyrwyddwyr Diwylliant wedi darparu diweddariadau rheolaidd drwy'r Awdurdod Tân, y Bwrdd Gwella Diwylliant, y Pwyllgor Datblygu Pobl a Sefydliadol a'r Cyd-bwyllgor Ymgynghori a Thrafod. Mae'r trefniadau hyn wedi cryfhau tryloywder ac atebolrwydd trwy ddarparu goruchwyliaeth o gamau strategol, adborth y gweithlu, dangosyddion diwylliant sy'n dod i'r amlwg a dysgu sefydliadol. Maent hefyd wedi cefnogi datblygu a gweithredu gwelliannau sefydliadol sylweddol, gan gynnwys y Strategaeth Cynrychiolaeth Gweithlu, Polisi Disgyblaeth, gwelliannau proses hyrwyddo, datblygiadau diogelu a threfniadau adrodd camymddwyn gwell.
16. Ar lefel genedlaethol, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi cymryd rôl flaenllaw wrth hwyluso cydweithio rhwng sefydliadau golau glas drwy Grŵp Gwella Diwylliant Golau Glas Cymru Gyfan. Mae'r gwaith hwn wedi cefnogi rhannu dysgu, meincnodi dulliau a datblygu rhwydweithiau proffesiynol sy'n canolbwyntio ar ddiwylliant a gwella sefydliadol.
17. Mae trosglwyddiad ffurfiol wedi'i gwblhau i sicrhau bod y seilwaith, y perthnasoedd, y trefniadau llywodraethu a'r systemau monitro a sefydlwyd yn ystod y secondiad yn cael eu cadw a'u hymgorffori mewn busnes fel arfer.
18. Bydd y cam nesaf yn canolbwyntio ar gynnal momentwm, monitro effaith a sicrhau bod diwylliant yn parhau i fod yn rhan annatod o sicrwydd sefydliadol, rheoli perfformiad a threfniadau gwella parhaus.
19. Daeth secondiadau Tom Weston ac Elin Hughes i ben ar 30 Medi 2026. Yn dilyn proses recriwtio, penodwyd Ruth Bateman i rôl yr Hyrwyddwr Diwylliant ar secondiad mewnol chwe mis. Bydd yn parhau i weithio gyda'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth, rhwydweithiau staff, Undebau Llafur a chydweithwyr ar draws y Gwasanaeth i gefnogi cyflawni'r Cynllun Gwella Diwylliant Strategol ac ymgorffori newid diwylliannol cynaliadwy.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae gweithgarwch gwella diwylliant yn cefnogi gweithlu iach, cynhwysol ac ymgysylltiedig, gan hyrwyddo lles staff, perthnasoedd gwaith cadarnhaol a chynaliadwyedd sefydliadol hirdymor.
Cyllideb	Mae'r gweithgarwch wedi'i gyflawni'n bennaf o fewn cyllidebau presennol, gyda chefnogaeth cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer mentrau gwella diwylliant penodol.
Cyfreithiol	Cefnogi cydymffurfiaeth â gofynion cyflogaeth, cydraddoldeb a llywodraethu sefydliadol.
Staffio	Nod gweithgareddau gwella diwylliant parhaus yw cryfhau ymddiriedaeth, hyder mewn arweinyddiaeth, tegwch a phrofiad gweithwyr, gan gefnogi lles, cadw ac effeithiolrwydd sefydliadol staff.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/ Cymraeg	Mae gweithgarwch gwella diwylliant yn hyrwyddo urddas, parch, tegwch a chynhwysiant. Mae gwaith a wneir drwy'r Strategaeth Cynrychiolaeth y Gweithlu, ymgysylltu â staff a datblygu polisi yn cefnogi ymrwymiad y Gwasanaeth i gydraddoldeb, hawliau dynol a Safonau'r Gymraeg.
Risgiau	Mae cynnal momentwm yn parhau i fod yn hanfodol. Gall methu â chynnal gweithgarwch gwella neu ddangos cynnydd mewn ymateb i adborth staff effeithio ar ymddiriedaeth, ymgysylltu a hyder mewn arweinyddiaeth. Bydd angen perchnogaeth, monitro a goruchwyliaeth lywodraethu parhaus i sicrhau newid diwylliannol parhaol.